

Opschrift

Vergadering van 15 april 2026

Nummer: 2026_MV_00308

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jonas Naeyaert: Dimmen straatverlichting

Raadslid(-leden):

Jonas Naeyaert - Vlaams Belang

Bevoegd: Joris Vandenbroucke

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

De stad kondigde aan dat vanaf 1 april de straatverlichting reeds vanaf 22 uur gedimd zal worden, in plaats van vanaf middernacht. Deze maatregel volgt op eerdere proefprojecten waarbij het stadsbestuur naar eigen zeggen geen klachten ontving.

Hoewel deze maatregel vanuit budgettair oogpunt begrijpelijk is, roept dit vragen op over de impact op het veiligheidsgevoel van inwoners, zeker tijdens de avonduren wanneer er nog relatief veel mensen op straat aanwezig zijn. Eerder liet de schepen weten dat er voor het menselijk oog geen verschil zou mogen zijn – wat verificatie verdient.

Vraag:

1. Kan de schepen bevestigen dat er geen enkele klacht is binnengekomen sinds de invoering van het dimmen van de straatverlichting? Via welke kanalen wordt dit opgevolgd (politie, stadsdiensten, wijkwerking, ...)?
2. De schepen zei eerder zelf dat er nagenoeg geen merkbaar verschil is voor het menselijk oog, waarom dimt de stad de lichten dan pas vanaf 22 uur en bijvoorbeeld niet vanaf zonsondergang voor de gehele benodigde nachtperiode? Immers: indien er geen merkbaar verschil is behalve in de stadskas – zou het logisch zijn om dit systeem algemeen toe te passen.
3. Werd het subjectieve veiligheidsgevoel van de inwoners gemeten of geëvalueerd sinds de invoering van deze maatregel? Zo ja, wat zijn de resultaten?
4. Heeft het stadsbestuur gegevens over de mate van activiteit op straat tussen 22u en 24u enerzijds en tussen 24u en 6u anderzijds, en werd dit meegenomen in de beoordeling van de maatregel?
5. Is er een evaluatiemoment voorzien na de uitbreiding van de maatregel vanaf 1 april? Zo ja, wanneer zal dit plaatsvinden en welke indicatoren zullen hierbij worden meegenomen?

Antwoord

Kan de schepen bevestigen dat er geen enkele klacht is binnengekomen sinds de invoering van het dimmen? Via welke kanalen wordt dit opgevolgd?

Sinds de start van het dimmen op 1 augustus 2025 (D24H6: dimmen vanaf 24u, terug naar 100% om 6u) heeft de lichtcel geen enkel signaal of klacht ontvangen over het dimmen van de openbare verlichting. Ook sinds we op 1 april overschakelden naar 50% dimming vanaf 22u is er nog geen enkele klacht of melding binnengekomen.

Meldingen worden via verschillende kanalen opgevolgd:

- De mailboxen van de Lichtcel en Dienst Wegen, Bruggen en Waterlopen. (openbareverlichting@stad.gent en wegen@stad.gent)
- GentInfo
- De wijkregisseurs
- De Politie en de Dienst Preventie voor Veiligheid

Dat er geen klachten zijn, verbaast ons niet want het menselijk oog ontwaart pas een verschil wanneer met 70% of meer gedimd wordt.

Als het verschil voor het menselijk oog nauwelijks merkbaar is, waarom dimt de stad dan pas vanaf 22u en niet vanaf zonsondergang?

Omdat dit niet mag volgens de Belgische Norm 'NBN L 18-004'. Dimmen mag pas als het minder druk is op de weg en als de verkeerssamenstelling minder complex in elkaar zit. De brandprogramma's van Fluvius volgen die Belgische Norm. Door pas vanaf 22u00, na afname van de verkeersdruk te dimmen, volgen we strikt de officiële richtlijnen voor openbare verlichting.

Werd het subjectieve veiligheidsgevoel van inwoners gemeten of geëvalueerd?

Voor we het dimmen stadsbreed invoerden, hebben we dit uitvoerig getest in de praktijk. Dit deden we via een permanente testopstelling in de Koningstraat, en met tijdelijke proefprojecten in de ruimere omgeving van de Visserij en de omgeving van de nieuwe woonontwikkeling Hof van Oombergen.

Bij deze laatste twee tijdelijke testen werden de omwonenden vooraf expliciet aangeschreven over wat er concreet getest zou worden. Er kwam toen geen enkel negatief signaal of bezorgdheid binnen. Integendeel: we ontvingen zelfs twee reacties van burgers die vroegen om dit systeem juist zo snel mogelijk in heel de stad te implementeren

Beschikt het stadsbestuur over gegevens over activiteit op straat tussen 22u–24u en 24u–6u, en werd dit meegenomen in de beoordeling?

De Stad Gent heeft gebruik gemaakt van de wetenschappelijke expertise van onze netbeheerder Fluvius die in het kader van gesubsidieerde SLIC-projecten (Smart Light Concepts-projecten) en concrete pilootprojecten in Mechelen en Halle verschillende analyses uitgevoerd naar activiteiten op het openbaar domein in het donker.

Alle huidige brandprogramma's die Fluvius in Gent implementeert, zijn dus ook objectief afgestemd op reële activiteitspatronen. Deze programma's respecteren de norm, die toestaat dat het verlichtingsniveau (de lichtklasse) daalt wanneer de verkeersintensiteit afneemt en de verkeerssamenstelling minder complex wordt

Is er een evaluatiemoment voorzien na de uitbreiding van de maatregel vanaf 1 april?

We volgen de maatregelen op aan de hand van eventuele burgermeldingen. Elke melding van een burger over openbare verlichting wordt door de Lichtcel in detail geanalyseerd en meegenomen in overwegingen rond lokale bijstellingen. Om de sociale veiligheid en leefbaarheid te waarborgen, vindt er daarnaast 2x per jaar overleg plaats tussen Lichtcel en de Dienst Preventie voor veiligheid, de Politie en de Groendienst. Alle signalen van burgers en betrokken stadsdiensten vormen op die manier de directe basis voor de continue evaluatie en optimalisatie van ons verlichtingsbeleid.

Sociale veiligheid en verkeersveiligheid zijn de belangrijkste toetsstenen van dit verlichtingsbeleid. We tolereren niet dat daar negatieve impact op is. Dankzij het dimprogramma zorgen we wel voor minder lichtvervuiling en realiseren we een stevige besparing op de energiefactuur van de stad zonder dat wie dan ook er last van heeft. Het vervangen van lampen door LED-verlichting leverde in 2025 een besparing op op onze energiefactuur van 383.175 euro. De inschakeling van het dimprogramma vanaf 1 augustus leverde een bijkomende besparing van 64.661 euro op, in totaal goed voor 447.836 euro. Wij blijven investeren in de uitrol van LED-verlichting. Samen met het uitgebreide dim-programma zal dit in een context van stijgende energieprijzen nog méér renderen.
